

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 565/05
13.02.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића председника већа, Предрага Глигоријевића и Зорана Таталовића, чланова већа, саветника Мирјане Пузовић, записничара, у кривичном предмету оптужених АА и ББ, због кривичног дела тешке телесне повреде из члана 53. став 3. у вези става 2. Кривичног закона Републике Србије, одлучујући о жалбама браниоца оптуженог ББ, адвоката АВ и браниоца оптуженог АА, адвоката БА, изјављеним против пресуде Окружног суда у Зајечару К. 40/03 од 6.2.2004. године, у седници већа одржаној у смислу члана 375. Законика о кривичном поступку, у одсуству уредно обавештених Републичког јавног тужиоца Србије, браниоца оптуженог ББ, оптуженог АА и његовог браниоца, дана 13.2.2006. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНИМ уважањем жалби бранилаца оптужених ББ и АА, само у погледу одлуке о казни, ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Окружног суда у Зајечару К. 40/03 од 6. фебруара 2004. године, тако што Врховни суд Србије оптужене АА и ББ, због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 53. став 3. у вези става 2. Кривичног закона Републике Србије, за које су првостепеном пресудом оглашени кривим, применом члана 3, 5, 33. и 41. Основног кривичног закона ОСУЂУЈЕ на казне затвора у трајању од по 4 (четири) године и 6 (шест) месеци, уз урачунавање времена који су провели у притвору од 7. августа 2003. године па до 6. фебруара 2004. године, док се жалбе бранилаца оптужених ББ и АА у преосталом делу, ОДБИЈАЈУ као неосноване, и првостепена пресуда у непреиначеном делу, ПОТВРЂУЈЕ.

Образложење

Окружни суд у Зајечару, побијаном пресудом, огласио је кривим оптужене ББ и АА, због кривичног дела тешка телесне повреде из члана 53. став 3. у вези става 2. Кривичног закона Републике Србије (КЗ РС), извршеног у време, на месту и начин описан у изреци првостепене пресуде и за то кривично дело их осудио на казне затвора у трајању од по четири године и десет месеци, у које казне им је урачунао време проведено у притвору од 7. августа 2003. године па до 6. фебруара 2004. године.

Истом пресудом одлучено је и то:

- оптужени су обавезани да на име паушала плате суду износ од 3.000,00 динара и да солидарно надокнаде трошкове кривичног поступка у износу од 80.334,02 динара;

-2-

Кж. I 565/05

- оштећени је за остваривање имовинско правног захтева упућен на парницу.

Против напред цитиране пресуде жалбе су благовремено изјавили:

- бранилац оптуженог ББ, адвокат АБ, из свих законских разлога, с предлогом да Врховни суд уважењем жалбе укине првостепену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или побијану пресуду преиначи у погледу одлуке о казни и оптуженом ББ изрекне блажу казну. Уз жалбу је стављен и захтев да бранилац оптуженог буде обавештен о седници већа;

- бранилац оптуженог АА, адвокат БА, из свих законских разлога, с предлогом да се уважењем жалбе првостепена пресуда укине и предмет врати на поновно одлучивање или иста преиначи и оптуженом АА изрекне блажа казна. Уз ову жалбу је такође стављен захтев да бранилац оптуженог и оптужени АА буду обавештени о одржавању седнице већа.

- Републички јавни тужилац Србије својим поднеском Ктж. 702/05 од 11.4.2005. године изнео је предлог да Врховни суд одбије као неосноване жалбе бранилаца оптужених и првостепену пресуду потврди.

Врховни суд је у смислу члана 375. ЗКП одржао седницу већа у одсуству уредно обавештеног Републичког јавног тужиоца, браниоца оптужених, адвоката АБ и БА и оптуженог АА.

По разматрању предметних списа, навода и предлога изнетих у жалбама, писменог поднеска Републичког јавног тужиоца, који је напред цитиран, објашњења датих у седници већа, овај суд је нашао:

- да жалбе оптужених АА и ББ, адвоката АБ и БА, су делимично, и само у погледу одлуке о казни, основане;

- да побијана пресуда као и поступак који јој је претходио не садржи повреде одредаба кривичног поступка нити повреде кривичног закона на које другостепени суд пази по службеној дужности у смислу члана 380. став 1. ЗКП, а на основу правилне и потпуне оцене изведених доказа, првостепени суд је потпуно и правилно утврдио чињенично стање. На основу овога, правилно је нашао да се у радњама оптужених садрже обележја кривичног дела за које их је огласио кривим и осудио.

Стога се неосновано жалбама бранилаца оптужених АА и ББ, побија првостепена пресуда, због битних повреда одредаба кривичног поступка. У вези са тим, у жалбама се указује да су повређене одредбе кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, а наиме да је изрека пресуде неразумљива, противречна сама себи и разлозима, посебно у односу на мотиве и начин извршења кривичног дела.

По оцени овог суда, изрека првостепена пресуде је јасна и разумљива, и наравно, у склопу тога непротивречна сама себи. Она садржи све оно што у смислу члана 356. став 1. тачка 1. ЗКП, мора имати пресуда којом су оптужени оглашени кривим, као што је у конкретном случају.

Наиме, у смислу цитираног законског прописа у пресуди којим се оптужени оглашавају кривим суд ће изрећи не само за које дело су оптужени оглашени кривим, већ мора назначити чињенице и околности које чине обележја кривичног дела као и оне чињенице од којих зависи примена одредбе кривичног закона. Оне се огледају у назначењу да су оптужени ББ и АА, умишљајно, дакле свесно, шутирали и газили сада пок. ПП, услед којих удараца су му нанели тешке телесне повреде опасне по живот и које су имале за последицу наступање смрти код сада пок. ПП, (ближе описане у изреци првостепене пресуде).

Дакле, чињенична основица пресуде је у изреци потпуна и разумљива, како у погледу објективних елемената кривичног дела тешка телесна повреда из члана 53. став 3. у вези става 2. КЗ РС, тако и субјективног односа оптужених према овом кривичном делу. Иначе, оваква садржина чињеничног описа дела је у потпуном складу са његовом квалификацијом која је наведена у изреци првостепене пресуде.

Према томе, супротно тврдњама изнетим у жалбама бранилаца оптужених, изрека првостепене пресуде је јасна и разумљива, није противречна сама себи ни датим разлозима. Првостепени суд у својој пресуди

сасвим одређено и јасно даје разлоге зашто се у радњама оптужених стичу сви елементи кривичног дела за које су оглашени кривим. По налажењу Врховног суда, у побијаној пресуди дати су сви разлози и у погледу чињенице да сада пок. ПП није први напао и вређао оптуженог АА, а што је све утврђено на основу исказа саслушаног сведока ВВ пред истражним судијом.

Друго је питање да ли се ове чињенице правилно утврђене, што у суштини представља питање правилности утврђеног чињеничног стања, а не овог жалбеног основа.

Према томе, поступајући на овај начин, првостепени суд није учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из цитираног законског прописа.

Жалбама бранилаца оптужених ББ и АА неосновано се побија првостепена пресуда због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Првостепени суд је правилно оценио изведене доказе и одбране ових оптужених, па је у складу са одредбом члана 352. став 1. и 2. ЗКП, пресуду засновао на чињеницама и доказима који су изведени на главном претресу и при томе правилно и потпуно утврдио чињенично стање.

За своје утврђење, првостепени суд је дао одговарајуће разлоге које прихвата и овај суд и на исте упућује.

Основно питање које се поставља у вези овог жалбеног основа представља побијање правилности и потпуности утврђеног чињеничног стања у погледу битних чињеница и то: прво, виности оптужених, друго, мотива за њихово поступање, треће, да оптужени нису желели да лише живота сада пок. ПП и да им то није била намера, четврто урачунљивост оптужених и пето оцена изведених доказа.

У жалбама се истиче да није јасно и прецизно утврђено у ком облику виности се исцрпљује субјективни однос оптужених, а наиме, у ком правцу је био усмерен умишљај оптужених: да лише живота сада пок. ПП, или само да му нанесе телесне повреде.

У вези са овим, Врховни суд налази, насупрот наводима у жалбама бранилаца оптужених, из целокупно утврђеног понашања оптужених критичном приликом да је првостепени суд на страни 8. образложења побијане пресуде дао довољне и јасне разлоге везане за виност оптужених у извршењу овог кривичног дела, правилно налазећи да су обојица оптужених када су задавали оштећеном ударце на описан начин, у потпуности били свесни да му тако наносе тешку телесну повреду, што су и хтели учинити, свесни да услед тога код оштећеног може наступити смрт, али су олако држали да до исте неће доћи.

Из ових разлога, жалбени суд налази, да субјективни однос оптужених према овом кривичном делу је правилно и потпуно утврђен, па стога, жалбе у погледу ових чињеница нису основане.

Жалбама изјављеним у корист оптужених се истиче да оптужени нису имали мотива да сада пок. ПП лише живота и да их је он први изазвао вређањем и наношењем удараца.

По налажењу Врховног суда мотиви и сама намера да се неко телесно повреди и да услед тога повређени умре нису субјективни елементи бића кривичног дела тешка телесна повреда из члана 53. став 3. у вези става 2. КЗ РС за које су оптужени оглашени кривим. Стога, у погледу субјективних елемената бића кривичног дела, првостепени суд је дао довољне и јасне разлоге на страни 8. образложења побијане пресуде, које у свему прихвата и овај суд и на исте упућује.

Жалбама се неосновано доводи у сумњу утврђење првостепеног суда у погледу почетка и тока инкриминисаног догађаја и стим у вези, урачунљивост оптужених и при томе истиче да је требало поверовати одбрани оптужених, да су били изазвани понашањем сада пок. ПП, као и да су кривично дело

извршили у стању акутне аклохолисаности.

Међутим, што се тиче првог питања, овај суд налази да је првостепени суд правилно и потпуно утврдио све чињенице у погледу почетка и тока догађаја. На основу исказа сведока ВВ датих у поступку пред истражним судијом, да је управо оптужени АА тај који је оборио сада пок. ПП на земљу и да је тада пришао оптужени ББ и да су обојица оптужених ударили ногама и рукама сада пок. ПП.

У таквој ситуацији, ваља рећи, да управо начин повређивања и повреде сада пок. ПП и трагови крви пронађени на гардероби и обући оптужених, а евидентирани у криминалистичко-техничкој документацији Ку. 128/03 од 23.8.2003. године указују сасвим одређено да су одбране оптужених у том делу неистините, па са тих разлога исте нису прихваћене. Имајући у виду све напред изложено, првостепени суд је правилно утврдио да сада пок. ПП није први започео инкриминисани догађај.

Што се тиче другог питања, жалбом браниоца ББ неосновано се приговара утврђењу првостепеног суда у погледу урачунљивости овог оптуженог и у вези са тим се указује да је оптужени у време догађаја био у стању акутне алкохолисаности, односно степену одмакле напитости.

У овом кривичном предмету извршено је неуропсихијатријско вештачење оптужених путем вештака др ГГ психијатра, др ДД, неуропсихијатра, ЋЋ неуропсихијатра, др ЕЕ неуропсихијатра и др ЖЖ, психијатра, који су извршили преглед оптужених, као и увид у одговарајућу медицинску документацију, на основу којих су утврдили:

- да је оптужени АА емоционално незрела личност чије су интелектуалне способности испод просечне и крећу се на нивоу психолошке тупости;

- у време извршења кривичног дела које му се ставља на терет налазио се у стању једноставне алкохолне опијености;

- његове способности схватања значаја дела као и могућности управљања поступцима "tempore kriminis" биле су смањене, али не и битно;

- испитанику психијатријско лечење није потребно;

Оптужени ББ је структурисана личност, чије су интелектуалне способности на доњим границама просека;

- у време извршења кривичног дела које му се ставља на терет налазио се у стању једноставне алкохолне опијености;

- његове способности схватања значаја дела као и могућности управљања поступцима, биле су смањене, али не и битно;

- испитанику психијатријско лечење није потребно.

Коначно мишљење вештака о неспособности оптужених да схвате значај свог дела и да управљају својим поступцима у време извршења кривичног дела је да је иста била смањена, али не битно.

Првостепени суд прихвата налаз и мишљење наведених вештака и на основу тога правилно утврђује урачунљивост оптужених, односно степен оштећења исте, смањено али не битно.

Врховни суд налази такође да је налаз и мишљење наведеног вештака у вези напред изнетог дат стручно, аргументовано, детаљно образложено, да је заснован на правилима науке за ову област вештачења и да су вештаци приликом давања налаза и мишљења узели у обзир све одлучне моменте који могу имати утицаја на утврђивање урачунљивости оптужених. Стога су апсолутно неосновани наводи у жалби браниоца оптуженог ББ да се исти налазио у стању алкохолне опијености. И у овом делу, првостепени суд је детаљно на страни 8. образложења побијане пресуде дао разлоге због чега је прихватио закључак комисије вештака као допуно њиховог налаза да алкоholeмије које су установљене приликом вађења крви код оптужених, са судско психијатријског становишта нису валидне за интерпретацију, јер су узорци крви за утврђивање количине алкохола узете након 10 односно 13 часова после критичног догађаја, које у свему прихвата и Врховни суд, обзиром да исти не утичу на степен урачунљивости код оптужених.

У таквој ситуацији, неосновано се жалбама бранилаца оптужених побија првостепена пресуда и по основу из члана 367. тачка 3. ЗКП.

Имајући у виду да су све одлучне чињенице правилно и потпуно утврђене, првостепени суд је извео правилан закључак о правној оцени радњи оптужених, па је правилно одлучио и о кривици оптужених АА и ББ. Стога се неосновано жалбама бранилаца оптужених побија првостепена пресуда због повреде кривичног закона.

Врховни суд налази, да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио кривични закон када је оптужене АА и ББ огласио кривим за кривично дело тешка телесна повреда из члана 53. став 3. у вези става 2. КЗ РС. На основу утврђених чињеница поуздано се закључује да су оптужени извршили ово кривично дело и да се у њиховим радњама стичу битна обележја наведеног кривичног дела, како субјективне тако и објективне природе.

У вези са овим, Врховни суд је по службеној дужности испитао побијану пресуду у делу примене закона блажег по учиниоца, па је нашао у смислу члана 5. става 2. КЗ да се према оптуженима има применити закон који је важио у време извршења кривичног дела, као блажи за оптужене.

Испитујући одлуку о казни, Врховни суд налази да су жалбе изјављене у корист оптужених, у овом делу основане.

При одмеравању казне оптуженима, првостепени суд је ценио објективну тежину извршеног кривичног дела, затим све оне околности поближе утврђене и описане на страни 9. образложења побијане пресуде. Свим тим околностима дат је одређен значај које оне имају при одмеравању казне да је оптуженима изречена казна затвора у трајању од по четири године и десет месеци уз урачунавање времена проведеног у притвору.

Врховни суд, међутим, оцењује да су изречене казне веће него што је то нужно са становишта сврхе кажњавања и због своје неоправдане строгости не представљају адекватну казну, па су у том погледу жалбе изјављене у корист оптужених основане. Стога је Врховни суд дајући утврђеним околностима онај значај које у случају оптужених то и заслужују, оптужене АА и ББ, осудио на казне затвора у трајању од по четири године и шест месеци уз урачунавање времена проведеног у притвору, налазећи да изречене казне одговарају степену друштвене опасности извршеног кривичног дела и оптужених као извршиоца, те да ће се изреченом казном постићи сврха кажњавања предвиђена чланом 33. ОКЗ, у оквиру општих кривичних санкција из члана 5. став 2. ОКЗ.

Са изнетих разлога, а на основу одредбе члана 388. и члана 391. ЗКП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар, Председник већа - судија

Мирјана Пузовић, с.р. Драгомир Милојевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице,
Мирјана Војводић

ЉМ